

**STRATEGIC DIRECTIONS FOR IMPROVING INSTITUTIONAL SUPPORT FOR INVESTMENTS IN THE AGRICULTURAL SPHERE****Mariana Vykliuk<sup>1</sup>, Andrii Lishchynskyi<sup>2</sup>**

*<sup>1</sup>PhD in Economics, Assistant Professor of the Department of Economics and Entrepreneurship, Private Higher Educational Establishment «European University», Lviv, Ukraine*

*E-mail: m\_vykluk@ukr.net, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6039-2515>*

*<sup>2</sup>Postgraduate Student, Private Higher Educational Establishment «European University», Kyiv, Ukraine*

*E-mail: andrii.lishchynskyi92@ukr.net, ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-1950-9968>*

**ABSTRACT.** The article presents an analysis of the institutional support for the development of investment activity in the agricultural sector of Ukraine, which is considered as a set of legislative, regulatory, organizational and management mechanisms aimed at forming a favorable investment environment. It is proven that effective institutional support is an important factor for ensuring the development of the industry, its modernization and integration into global economic processes.

It is determined that the modern system of regulation of investment activity is characterized by fragmentation, lack of clear coordination between state authorities, insufficient transparency of procedures and limited state support for small and medium-sized business entities. Existing management mechanisms need optimization, especially in terms of adaptation to modern challenges and conditions of international partnership.

An integrated approach to improving institutional support is proposed, which considers the creation of a single coordinating body for managing financial flows, distributing resources and attracting international assistance. The introduction of such an institution, which will cooperate with international organizations (IMF, World Bank, EBRD), will allow achieving transparency of management processes, increasing the efficiency of resource allocation and reducing the risks of corruption.

The article also substantiates the need to form agricultural technology parks as centers of innovative development, which will contribute to the introduction of modern technologies of precision agriculture, ecological production and energy saving, which will ensure increased efficiency of the agricultural sector and its export potential. Special attention is paid to the systematization of the decision-making process within the framework of institutional regulation.

An algorithm of management actions is proposed, which covers the stages from problem analysis to monitoring of implementation and evaluation of results. It is summarized that the

improvement of institutional support should be based on the introduction of modern monitoring technologies, such as digital platforms, geographic information systems, blockchain and big data.

The results of the study can be the basis for developing strategies for the development of the agricultural sector aimed at improving the investment climate, stimulating innovation and integrating into international markets. Further research should focus on adapting best international practices, assessing the effectiveness of the proposed innovation mechanisms and developing a system of indicators for monitoring changes in the investment environment. The implementation of the proposed measures will ensure the sustainable development of the agricultural sector of Ukraine, strengthen its economic potential and contribute to food security.

**Keywords:** agricultural sector, institutional support, innovation mechanisms, investment monitoring, public-private partnership, economic stability.

## СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В АГРАРНІЙ СФЕРІ

Мар'яна Виклюк<sup>1</sup>, Андрій Ліщинський<sup>2</sup>

<sup>1</sup>Кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та підприємництва, ПВНЗ «Європейський університет», Львів, Україна

E-mail: [m\\_vukluk@ukr.net](mailto:m_vukluk@ukr.net), ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6039-2515>

<sup>2</sup>Аспірант, ПВНЗ «Європейський університет», Київ, Україна

E-mail: [andrii.lishchynskyi92@ukr.net](mailto:andrii.lishchynskyi92@ukr.net), ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-1950-9968>

**АНОТАЦІЯ.** У статті представлено аналіз інституційного забезпечення розвитку інвестиційної діяльності в аграрному секторі України, що розглядається як сукупність законодавчих, нормативно-правових, організаційних і управлінських механізмів, спрямованих на формування сприятливого інвестиційного середовища. Доведено, що ефективне інституційне забезпечення є важливим чинником для забезпечення розвитку галузі, її модернізації та інтеграції до глобальних економічних процесів.

Визначено, що сучасна система регулювання інвестиційної діяльності характеризується фрагментарністю, відсутністю чіткої координації між органами державної влади, недостатньою прозорістю процедур і обмеженістю державної підтримки для малих і середніх суб'єктів господарювання. Діючі механізми управління потребують оптимізації, особливо в частині адаптації до сучасних викликів і умов міжнародного партнерства.

Запропоновано інтегрований підхід до вдосконалення інституційного забезпечення, що враховує створення єдиного координаційного органу для управління фінансовими потоками, розподілу ресурсів і залучення міжнародної допомоги. Впровадження такої інституції, яка співпрацюватиме з міжнародними організаціями (МВФ, Світовим банком,

СБРР), дозволить досягти прозорості процесів управління, підвищити ефективність розподілу ресурсів і зменшити ризики корупції.

Також у статті обґрунтовано необхідність формування аграрних технопарків як осередків інноваційного розвитку, які сприятимуть впровадженню сучасних технологій точного землеробства, екологічного виробництва та енергозбереження, що забезпечить підвищення ефективності аграрного сектору та його експортного потенціалу. Окрему увагу приділено систематизації процесу прийняття рішень у рамках інституційного регулювання.

Запропоновано алгоритм управлінських дій, який охоплює етапи від аналізу проблем до моніторингу реалізації та оцінки результатів. Узагальнено, що вдосконалення інституційного забезпечення має базуватись на впровадженні сучасних технологій моніторингу, таких як цифрові платформи, геоінформаційні системи, блокчейн і великі дані.

Результати дослідження можуть бути основою для розробки стратегій розвитку аграрного сектору, спрямованих на покращення інвестиційного клімату, стимулювання інновацій та інтеграцію до міжнародних ринків. Подальші дослідження слід зосередити на адаптації кращих міжнародних практик, оцінці ефективності запропонованих інноваційних механізмів і розробці системи індикаторів для моніторингу змін в інвестиційному середовищі. Реалізація запропонованих заходів дозволить забезпечити сталий розвиток аграрного сектору України, зміцнити його економічний потенціал і сприяти продовольчій безпеці.

**Ключові слова:** аграрний сектор, інституційна підтримка, інноваційні механізми, моніторинг інвестицій, державно-приватне партнерство, економічна стабільність.

**Постановка проблеми.** Розвиток аграрного сектору є ключовим чинником економічного зростання, забезпечення продовольчої безпеки та експортного потенціалу України. Проте, сучасні виклики, зокрема нестабільність інвестиційного клімату, недостатність фінансових ресурсів та нерівномірний доступ до них, а також слабкість інституційного забезпечення, значно гальмують активізацію інвестиційної діяльності в цій сфері.

Однією з головних проблем залишається недосконалість інституційного середовища, яке включає нормативно-правову базу, систему державного управління, механізми підтримки інвесторів і регулювання ринку. Чинні інституційні механізми часто є фрагментарними, неефективними, або не враховують специфіку аграрного сектора, що

створює бар'єри для залучення інвестицій, особливо іноземних, і обмежує можливості розвитку малого та середнього бізнесу, який здійснює виробництво продовольчої продукції.

Існує також проблема недостатньої координації між державними органами, інвесторами та іншими стейкхолдерами, що ускладнює реалізацію стратегій, спрямованих на покращення інвестиційного середовища. Невідповідність регуляторних інструментів сучасним умовам та потребам ринку призводить до низької конкурентоспроможності аграрного сектора на глобальному рівні.

Таким чином, актуальним на сьогодні є вдосконалення інституційного забезпечення інвестиційної діяльності в аграрній сфері шляхом розробки стратегічних напрямків, спрямованих на оптимізацію нормативно-правових механізмів, підвищення прозорості управлінських процесів, стимулювання інвесторів та посилення державної підтримки. Це у свою чергу дозволить не лише забезпечити стабільний приплив інвестицій, але й створить сприятливі умови для довгострокового розвитку аграрного сектору національної економіки України.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій та виділення проблеми дослідження.** Проблематика вдосконалення інституційного забезпечення інвестиційної діяльності в аграрній сфері є предметом досліджень багатьох учених. Значна увага приділяється питанням інвестиційного клімату, механізмів державного регулювання та стимулювання інвесторів. Зокрема, у працях таких науковців, як Білик В., Грицаєнко І., Грицаєнко Г., Кушнір С., Скидан О. та інших розглядаються питання управління інвестиційною діяльністю підприємств та формування сприятливого нормативно-правового середовища для залучення інвестицій.

Проблемою, яка потребує глибшого дослідження, є розробка стратегічних напрямків вдосконалення інституційного забезпечення інвестиційної діяльності. Це передбачає створення ефективних механізмів для залучення інвесторів, спрощення процедур регулювання, підвищення прозорості та передбачуваності управлінських рішень, а також запровадження дієвих стимулів для інвесторів. Отже, незважаючи на існуючі наукові напрацювання, залишається недостатньо дослідженою проблема розробки інтегрованих стратегій, які б враховували специфіку аграрного сектору та сучасні виклики.

**Мета статті.** Метою статті є визначення стратегічних напрямків вдосконалення інституційного забезпечення інвестиційної діяльності в аграрній сфері, спрямованих на створення сприятливого інвестиційного клімату, підвищення ефективності нормативно-правового регулювання та забезпечення стійкого розвитку аграрного сектору в умовах сучасних економічних викликів.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Інституційне забезпечення є фундаментальним елементом формування сприятливого середовища для розвитку інвестиційної діяльності в аграрному секторі. В сучасних умовах ефективно інституційне забезпечення, яке охоплює законодавчі, нормативно-правові, організаційні та управлінські механізми, стає вирішальним фактором для підтримки інвестиційної активності та забезпечення довгострокового сталого розвитку аграрного сектору. Загалом інституційне забезпечення інвестиційної діяльності розглядають як «сукупність інституцій, які обумовлюють наявність законодавчих, економічних та організаційних умов, необхідних для її провадження» [1, с. 262-263]. При тому важливою проблемою є визначення складу управлінських функцій кожного із інститутів, які мають вплив на інвестиційну діяльність. Так, на сьогодні існує розбіжність підходів щодо їх класифікацій, зокрема, за критеріями їх виокремлення. Немає єдності у поглядах на склад цих функцій, їх послідовність у процесі управління та значущість у системі державного регулювання фінансових відносин [2, с. 19]. Загалом регулювання інвестиційною діяльністю в Україні здійснюється колегіально територіальними підрозділами та Міжвідомчою комісією з питань державних інвестиційних проектів [3] без чітко виражених управлінських форм. На думку Білик В.В., така лінійно-функціональна модель управління на тлі адміністративної реформи та скорочення апарату державного управління виявляється малоефективною, тому система інституційного регулювання інвестиційної діяльності потребує оптимізації, а сфера її впливу не може обмежуватися державними фінансами [4].

Вдосконалення інституційної системи має базуватись на інтегрованому підході, що включає нормативно-правові та організаційні трансформації, інноваційні підходи та розширення міжнародної співпраці. Актуальні нормативно-правові акти потребують постійного перегляду та адаптації до поточних реалій.

В сучасних умовах особливо актуальною є максимальна прозорість та оперативність розподілу державних коштів та коштів іноземних партнерів. Тому для ефективного управління фінансовими потоками та ресурсами необхідно здійснити трансформацію існуючих інституцій і створити нові органи. Зокрема, на нашу думку, доцільним є створення єдиного координаційного органу із залученням міжнародних експертів для управління міжнародними фінансовими потоками в аграрному секторі. Така інституція має відповідати за залучення, розподіл та моніторинг міжнародної фінансової допомоги, співпрацюючи із Міжнародним валютним фондом (МВФ), Світовим банком, Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР). Вона може бути підпорядкованою Міністерству аграрної політики та продовольства, але працювати має як автономна структура з прозорими

процедурами. Ще одним важливим напрямком є створення аграрних технопарків, що дозволить акумулювати інноваційні рішення у сфері точного землеробства, екологічного виробництва та енергозбереження. Проте, доцільно врахувати, що «успішна побудова агротехнопарку в Україні передбачає наявність аграрної науки, селекційних станцій, агролабораторій, всього того, що в ЄС об'єднано в аграрну технологічну платформу» [5, с. 624].

Важливим при вдосконаленні процесу прийняття рішень формальними інституціями в контексті розвитку інвестиційної діяльності в аграрному секторі України є використання науково-обґрунтованого і системного підходу, який базується на послідовному виконанні десяти етапів, кожен з яких виконує важливу функцію у забезпеченні ефективності та обґрунтованості управлінських рішень (рис. 1).

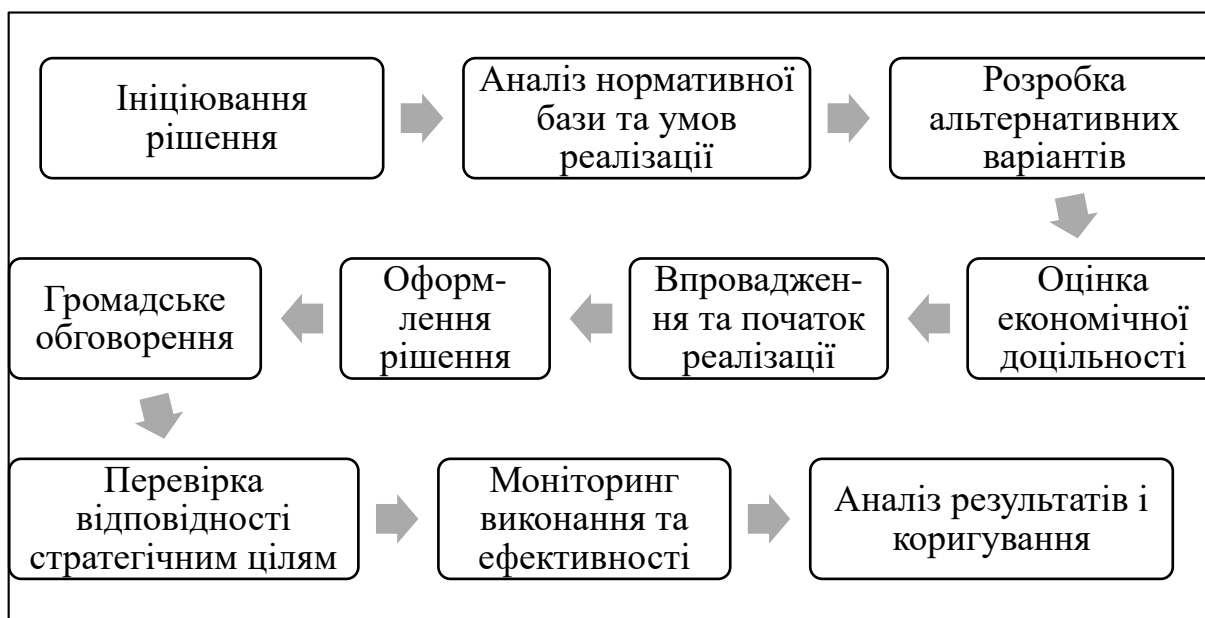


Рис. 1. Алгоритм ефективного прийняття рішень формальними інституціями

Запропонований алгоритм починається з етапу ініціації рішення, де обґрунтовується проблема, яка потребує вирішення та формуються стратегічні цілі. Цей етап є критично важливим, оскільки відсутність чіткості формулювання проблем залежить від якості подальших дій. Наступним кроком є аналіз нормативно-правової бази та умов реалізації, під час якого визначається відповідність нормам чинного законодавства та виявляються прогалини, які можуть стримувати впровадження інвестиційних ініціатив. У контексті аграрного сектору це може включати аналіз законодавчих норм щодо страхування інвестицій, механізмів державно-приватного партнерства та доступу до фінансових ресурсів.

На етапі розробки альтернативи проводять оцінку кількох можливих сценаріїв вирішення проблеми, враховуючи економічні, соціальні та екологічні аспекти. Зокрема, у

сфері інвестиційної діяльності це може стосуватися вибору між залученням міжнародних грантів чи створенням регіональних фондів підтримки. Альтернативи аналізуються на основі економічної доцільності, що дозволяє розрахувати витрати і вигоди кожному варіанту та обрати оптимальні рішення. Цей етап підкреслює важливість фінансового планування та прогнозування, особливо в умовах високого рівня нестабільності.

Подальша перевірка відповідності запропонованих рішень стратегічним цілям інституції забезпечує їх узгодженість із загальною місією та планами розвитку. У цьому контексті враховуються довгострокові цілі, такі як модернізація аграрного сектору, забезпечення його стійкості та інтеграції в міжнародні ринки. Громадське обговорення є ще одним етапом алгоритму, що сприяє залученню стейкхолдерів, підвищенню прозорості процесу прийняття рішень і врахування різноманітних точок зору. Це особливо важливо в аграрному секторі, де рішення мають значний вплив на місцеві громади, фермерів та підприємства.

Формалізація рішення завершує етап його розробки, після чого документ передається на впровадження. Реалізація прийнятого рішення потребує відповідного ресурсного забезпечення, чіткої координації та контролю за виконанням. Моніторинг виконання є етапом, що забезпечує оцінку досягнення запланованих результатів і відповідності цілей. Регулярний моніторинг дозволяє швидко виявляти проблеми та адаптувати процес реалізації. Аналіз результатів і корегування є завершальним етапом алгоритму, який дозволяє врахувати досвід для подальшого вдосконалення процесів управління.

Представлений алгоритм має велике значення для вдосконалення інституційного забезпечення розвитку інвестиційної діяльності в аграрному секторі України. Його реалізація дозволяє підвищити прозорість і обґрунтованість управлінських рішень, що є критичним місцем у сучасних умовах. Застосування такого підходу сприятиме ефективному використанню ресурсів, стимулюванню інновацій та інтеграції аграрного сектору України в глобальні економічні процеси.

Підтримуємо думку О. Скидана, який обґрунтовує, що на державному рівні мають бути реалізовані заходи щодо зниження негативного впливу на діяльність аграрних виробників інституційних ризиків, зокрема «чітке законодавче визначення механізмів регулювання відносин між власниками земельних ділянок і організацій, що використовують ці землі для виробництва сільськогосподарської продукції; підвищення ефективності державного фінансового контролю за реалізацією цільових програм розвитку аграрної сфери; проведення антимонопольного регулювання продовольчого ринку; активізація

державного регулювання зовнішньоторговельної діяльності; компенсація частини витрат на придбання дефіцитних засобів виробництва» [7, с. 57].

На сьогодні і в перспективі ефективна система моніторингу інституційних заходів є необхідною для забезпечення стабільності та розвитку галузі, підтримки продовольчої безпеки та підвищення стійкості аграрної економіки до кризових явищ. Моніторинг інституційних заходів, зокрема державної підтримки аграрного сектору, реалізації інфраструктурних програм та міжнародної допомоги, набуває критичного значення в складних умовах воєнного стану. Основними проблемами в цій сфері є недостатня координація між органами влади, низька оперативність у зборі даних, проблеми у прозорості розподілу ресурсів і значні ризики пов'язані з корупцією.

Ефективний моніторинг інституційних заходів передбачає:

- контроль за реалізацією стратегічних завдань;
- виявлення проблем і ризиків у впровадженні заходів;
- оптимізація процесів планування та використання ресурсів;
- підвищення рівня довіри до інституцій як серед аграріїв, так і міжнародних партнерів.

Інституційна основа моніторингу повинна базуватися на інтеграції зусиль центральних органів виконавчої влади, місцевих адміністрацій, територіальних громад, приватного та громадського сектору, а також міжнародних організацій. Головну роль у цьому процесі повинне здійснювати Міністерство аграрної політики та продовольства України, Державна служба статистики, профільні асоціації та органи місцевого самоврядування.

Враховуючи значну роль міжнародних партнерів, таких як FAO, USAID та Європейський банк реконструкції та розвитку, вони також можуть надавати додаткову технічну допомогу та фінансування для створення прозорих механізмів моніторингу. Л. Задорожна пропонує методологічний конструкт моніторингу розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності в аграрній сфері, на основі форсайту, що, на її думку, дозволить вирішити одну з фундаментальних проблем в поліпшенні інституційного забезпечення – активне позиціонування необхідності переходу галузі на інвестиційно-інноваційну модель і забезпечення належного інформаційно-аналітичного супроводження цього процесу [6, с. 52].

Моніторинг інституційних заходів забезпечення розвитку інвестиційної діяльності в аграрному секторі повинен передбачати:



1. Впровадження цифрових технологій (цифровізація моніторингу дозволяє автоматизувати збір, аналіз і візуалізацію даних. Використання геоінформаційних систем, платформи блокчейн та великих даних для забезпечення оперативного відстеження розвитку в аграрному секторі, виключно з динамікою виробництва, станом інфраструктури та реалізацією державних програм).

2. Розробка інтегрованих інформаційних платформ (єдина національна платформа для моніторингу інституційних заходів в аграрному секторі має об'єднувати бази даних різних відомостей, надавати доступ до статистичних показників, інформації про підтримку програм, а також звітів про реалізацію проектів).

3. Підвищення прозорості та підзвітності (регулярне оприлюднення даних про використання бюджетних коштів, хід виконання програми та їх результати сприятиме зниженню корупційних ризиків).

4. Розвиток аналітичних центрів (створення експертних центрів або аналітичних підрозділів у рамках державних установ дозволяє якісно оцінювати ефективність заходів, прогнозувати вплив майбутніх ініціатив та адаптувати політику до змінних умов).

5. Інтеграція міжнародних стандартів (вдосконалення системи моніторингу має відповідати кращим світовим практикам. Важливим є впровадження системи показників ефективності, які застосовуються в міжнародних проектах розвитку).

Реалізація запропонованих напрямків вдосконалення системи моніторингу інституційних заходів в аграрному секторі дозволить підвищити ефективність державної політики, зменшити ризики нецільового використання ресурсів, прискорить процес відновлення інфраструктури та забезпечить довіру до влади як серед аграрних виробників, так і міжнародної спільноти. Завдяки впровадженню інноваційних інструментів буде створено умови для стабільного функціонування аграрного сектору навіть у кризових ситуаціях.

**Висновок та перспектива подальших досліджень.** Інституційне забезпечення є ключовим фактором у формуванні сприятливого середовища для розвитку інвестиційної діяльності в аграрному секторі. У сучасних умовах це забезпечення набуває особливого значення через необхідність підвищення конкурентоспроможності галузі, залучення фінансових ресурсів та забезпечення сталого розвитку. Аналіз сучасного стану показує, що чинна система управління інвестиційною діяльністю в аграрній сфері України має суттєві недоліки, зокрема фрагментарність нормативно-правової бази, недостатню координацію між державними органами та приватними інвесторами, а також обмеженість державної підтримки.

Для вдосконалення інституційної системи пропонується інтегрований підхід, який включає нормативно-правові та організаційні трансформації, інноваційні підходи, а також розширення міжнародної співпраці. Запропоновано створення єдиного координаційного органу, який залучатиме міжнародних експертів для управління фінансовими потоками. Такий орган може стати важливим інструментом для залучення і розподілу міжнародної фінансової допомоги, підвищення прозорості процесу управління і зміцнення довіри інвесторів. Особливого значення набуває впровадження інноваційних підходів, таких як створення аграрних технопарків, що об'єднуюватимуть наукові розробки, інноваційні рішення та виробничу інфраструктуру.

Ключовою умовою ефективного управління інвестиційною діяльністю є системний підхід до прийняття управлінських рішень, що передбачає чітку послідовність дій: від аналізу проблеми та формування стратегічних цілей до оцінки альтернатив і моніторингу реалізації рішень. Важливою складовою ефективного інституційного забезпечення є моніторинг реалізації заходів та їх відповідність стратегічним завданням. Розробка інтегрованої інформаційної платформи, використання цифрових технологій і підвищення прозорості у розподілі ресурсів дозволить мінімізувати ризики корупції та оптимізувати управлінські процеси.

Подальші дослідження в цій сфері повинні зосередитися на адаптації кращих міжнародних практик до українських реалій, оцінці впливу інноваційних підходів на розвиток аграрного сектору, вивченні потенціалу державно-приватного партнерства як інструменту залучення інвестицій, а також розробці методологій оцінки ефективності інституційних реформ. Особливий акцент слід зробити на пошуку інструментів, які дозволять враховувати специфіку регіонів і потреби різних груп учасників інвестиційного процесу, зокрема дрібних та середніх фермерів.

Зазначені перспективи досліджень дозволять не лише вдосконалити систему інституційного забезпечення інвестиційної діяльності, але й сприятимуть забезпеченню стабільного розвитку аграрного сектору України, його інтеграції до глобальних ринків та зміцненню економічної безпеки країни. Реалізація запропонованих заходів допоможе створити умови для довгострокового інноваційного розвитку галузі, що відповідатиме сучасним викликам і можливостям.

#### Список використаних джерел

1. Грицаєнко, І. М., & Грицаєнко, Г. І. (2022). Інституційне забезпечення інвестиційної діяльності сільгосптоваровиробників. У *Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (присвяченої 100-річчю від Дня народження професора Турченка Михайла Михайловича): Управління розвитком соціально-економічних систем* (15–16 червня 2022 року) (с. 504). Харків: ДБТУ.

2. Кушнір, С. О. (2019). Політика державного регулювання у системі інституційного забезпечення економічної безпеки аграрного сектору. *Інвестиції: практика та досвід*, (14), 16–20. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2019.14.16>
3. Кабінет Міністрів України. (2015). Деякі питання управління державними інвестиціями. Постанова КМУ від 22 липня 2015 р. № 571. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/571-2015-%D0%BF#Text>
4. Шибаєва, Н. В., & Батюк, Л. А. (2023). Технопаркові структури в аграрній сфері: світовий досвід у вітчизняних реаліях. У *Молодь і технічний прогрес в АПВ: матеріали Міжнар. науково-практ. конференції, 23–24 листопада 2023 року* (с. 621–624). Харків: Державний біотехнологічний університет.
5. Білик, В. В. (2017). Державне регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності. *Економіка і суспільство*, (10), 172–176.
6. Задорожна, Л. М. (2015). Інституціоналізація моніторингу ринку та прогнозування інноваційної діяльності в аграрній сфері. *Агросвіт*, (13), 48–52.
7. Скидан, О. В. (2010). Інституційні ризики в аграрній сфері. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. Економічні науки*, (98), 53–57.

### References

1. Hrytsayenko, I. M., & Hrytsayenko, H. I. (2022). Instytutsiine zabezpechennia investytsiinoi diialnosti silhospotovarovyrobnykiv [Institutional support of investment activities of agricultural producers]. In *Proceedings of the VI International Scientific and Practical Conference (dedicated to the 100th anniversary of Professor Turchenko Mykhailo Mykhailovych): Management of the development of socio-economic systems* (June 15–16, 2022) (p. 504). Kharkiv: DBTU. [In Ukrainian]
2. Kushnir, S. O. (2019). Polityka derzhavnoho rehuliuвання u systemi instytutsiinoho zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky ahrarnoho sektoru [State regulation policy in the system of institutional support of economic security of the agricultural sector]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, (14), 16–20. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2019.14.16> [In Ukrainian]
3. Kabinet Ministriv Ukrainy. (2015). Deiaki pytannia upravlinnia derzhavnymy investytsiiamy [Some issues of state investment management]. Postanova KMU vid 22 lypnia 2015 r. № 571. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/571-2015-%D0%BF#Text> [In Ukrainian]
4. Shybaieva, N. V., & Batiuk, L. A. (2023). Tekhnoparkovi struktury v ahrarnii sferi: svitovy dosvid u vitchyznianskykh realiakh [Technopark structures in the agricultural sector: World experience in domestic realities]. In *Proceedings of the International Scientific and Practical Conference: Youth and Technical Progress in AIC* (November 23–24, 2023) (pp. 621–624). Kharkiv: State Biotechnological University. [In Ukrainian]
5. Bilyk, V. V. (2017). Derzhavne rehuliuвання innovatsiino-investytsiinoi diialnosti [State regulation of innovative and investment activities]. *Ekonomika i suspilstvo*, (10), 172–176. [In Ukrainian]
6. Zadorozhna, L. M. (2015). Instytutsiionalizatsiia monitorynhu rynku ta prohnozuvannia innovatsiinoi diialnosti v ahrarnii sferi [Institutionalization of market monitoring and forecasting of innovation activity in the agricultural sector]. *Ahrosvit*, (13), 48–52. [In Ukrainian]
7. Skydan, O. V. (2010). Instytutsiini ryzyky v ahrarnii sferi [Institutional risks in the agricultural sector]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu silskoho hospodarstva, "Ekonomichni nauky"*, (98), 53–57. [In Ukrainian]

---

### Article History:

Received: November 25, 2024 | Accepted: December 23, 2024 | Published Online: January 06, 2025

**Citation:** Vykliuk, M., & Lishchynskyi, A. (2024). ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT MECHANISM OF TELECOMMUNICATION SERVICES MARKET ENTITIES. *International Interdisciplinary Scientific Journal "Expert"*, 1(5), 5–16. <https://doi.org/10.62034/2815-5300/2024-v1-i5-001>



Provides free access under the Gold Open Access model with costs covered by APCs.

This article is permanently accessible online and can be freely used, shared, or adapted, provided proper attribution is given.



This work is licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0).

---